GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 23.

W Niedzielę Dnia 20 Marca 1808.

Z Wiednia d. 12. Marca.

Uprzywileiowany handel Franquillo Mollo i kompanii w Wiedniu, który iuż przez wiele pięknych i znacznych przedsięwzięci w okazał swoią chwalebną gorliwość w dobro kunsztow, zlecił sławnemu Artyście W. Fr. Schlotterbek obiechać bogate w piękności natury Xięstwo Salzburskie, odrysować widoki pamiętnieyszych miast, miasteczek, zamkow, rozwalin, spadkow wody, iezior i gór, i one na blasze wyryc. Z [illegible] zapowiedzianych oddziałow tey malarskiey podróży, która może się porownać z nayprzednieyszemi Angielskiemi i Francuzkiemi tego rodzaiu dziełami, wyszły iuż 4 oddziały z ciekawym opisem Professora [illegible]. J. Cesarzewiczowska Mość, Jeneralny Dyrektor inżynierow, Arcy Xżę Jan raczył zezwolić na przypisanie sobie tego oyczystego dzieła kunsztu i wydawcow iego następuiącym pismem zaszczycić.

"Przez przypisanie i oddanie mi pierwszych oddziałow wyszłey w Waszym handlu malarskiey podróży przez Salzburg sprawiliście mi wielkie ukontentowanie. Dziękuię Wam za tę do mnie przychylność, pochwalam wasze przedsięwzięcie i zapewniam o zupełnem moiem ukontentowaniu. Staraliście się wszystkiemi sposobami nie tylko kopersztychom, ale i dziełu waszemu nadać iak naywiększą doskonałość, i dopięliście szczęśliwie waszego zamiaru. Czyni wam szczególnieyszy honor, iż przez wasze dzieło okazaliście nie tylko kraiowi, ale i zagranicy, iak daleko postąpiły nauki wyzwołone i do iak wielkiey doszły doskonałości w dziedzicznych kraiach Austryackich. Uwieczniliście przez wasze przedsięwzięcie pamięć przyłączonego niedawno do Austryackiego kraiu, a obfitego w piękności natury Xięstwa Salzburskiego. Cieszcie się więc pochwałą wszystkich znawcow i wielbicielow wyzwolonych nauk, na którą słusznie wasze przedsięwzięcie zasługuie. —— W Wiedniu d. 3 Marca 1808.

Jan, Arcy Xżę.

J. C. K. Mość raczył Kapitana Korpusu bombardierow, Tomasza Wopaterni, przez wzgląd na iego zasługi w woyskowości, długoletnią służbę i przywiązanie do Nayiaśnieyszego Domu Cesarskiego, wraz z iego po-

romſtwem wynieść nayłaskawiey do ſtanu szlachectwa.

Węgierski ieden magnat złożył do rąk Nayiaśnieyszego Cesarza Jmć przez nadwornego Agenta Sok 20,000 zł. ryń. iako patryotyczną ofiarę na teraźnieysze potrzeby kraiu. J. C. K. Mość przyiął z rozrzewnieniem piękny ten dowod przychylności i rozkazał go publiczności oznaymic.

Z Zemlina d. 29. Lutego.

Na mocy wyroku Serwiyskiego senatu rozpuszczonych zostało na końcu przeszłego mieſiąca 25,000 ludzi z Serwiyskiego woyska, ktorzy powrocić maią do prac domowych. Dotąd składało się woysko Serwiianow blisko z 50,000 cudzoziemcow Wołochow, Grekow, Albańczykow, Bośniakow i 30,000 rodakow. Woysko to ma bydź w przyszłym mieſiącu zmnieyszone do 30,000 ludzi, ponieważ spodziewaią ſię tam przybycia korpusu obcego woyska, który w przypadku woyny z Turkami działać ma razem z Serwiianami.

D. 2 t. m. wydał senat rozporządzenie, mocą którego nakazuie wszyſtkim zwierzchnościom, aby zachęcały rolnikow do uprawiania gruntow, chodowania iak naywiecey bydła, a rzemieślnikow do pracy, i ażeby ich zapewniły, że senat nie ma innego w tym widoku, iak ich własne dobro, ponieważ własność ich ieſt zapewniona.

Z Wenecyi d. 20. Lutego.

D. 13 t. m. przybył tu Wicekról z Medyolanu, Obeyrzał z naywiększą uwagą roboty w tuteyszym arsenale, i odiechał d. 18 przez Padwę do Medyolanu na powrot. W czaſie iego tu bytności dano kilka uczt i balow dla niego.

Pod d. 19 Lutego wydał Cesarz następuiący wyrok:

"Kodex Napoleona ma bydź niezwłocznie w Florencyi ogłoszany, a od 1 Maia ma moc obowiązuiąca. Ma bydź jeneralny kommiſſarz sprawiedliwości do Florencyi posłany, który pod rozkazami naszego radcy ſtanu, jeneralnego rządcy kraiu, zawiadywać będzie sprawami sądownictwa. W Florencyi ma bydź ieden sąd appellacyyny, w każdym departamencie sąd kryminalny, a w całym kraiu 6, a naywięcey 9 sądow pierwszey inſtancyi. Sąd w pokoiowych ma bydź 100, a naywięcey 150. Wielki nasz sędzia ma nam przełożyć do mianowania prokuratorow przy sądzie appellacyynym, sądach kryminalnych i pierwszey inſtancyi. Płaca tych sądowych osob ieſt taka sama, iak w Genueńskim kraiu. Od 1go Maia kryminalne sprawy maią bydź podług kryminalnego prawa publicznie odbywane, tak iak w Genueńskim kraiu.„

Z Peterzburga d. 13. Lutego.

Imperatorski ukaz, który ieszcze pod d. 20 Grudnia r. p. był wydany, zawiera w sobie co naſtępuie:

"Gdy uwolniliśmy Jenerała jazdy Tormaſſow na iego prożbę od służby, rozkazaliśmy zatem Jenerałowi piechoty, Hrabiemu Buxhewden, aby powrocił na swoy urząd jeneralnego woiennego rządcy Rygi, i trudnił się iak dawniey rządem cywilnym w guberniach Inflandzkiey, Eſtońskiey i Kurlandzkiey.„

Miniſter morski Czyczakow powrocił tu z swey podroży do Kronſztadu. Z Rygi przybył tu zoſtaiący w kancelaryi Jenerała piechoty Buxhewdena, nadworny Radca Hagelſtröm. Z Kronſztadu przyiechał tu także Admirał Chanykow.

Tayny radca, Senator, Hrabia Paweł Strogonow, uwolniony zoſtał od zaſiadania na poſiedzeniach.

Z Lizbony d. 3. Lutego.

Oto ieſt obwieszczenie, które Jenerał

Junot, względem nałożoney na królestwo Portugalskie kontrybucyi ogłosić kazał:

Stosownie do wyroku J. C. K. Moi pod d. 23 Grudnia roku zeszłego i w imieniu rzeczonego J. C. K. Moi, postanowiliśmy Rządca Paryża, pierwszy Adjutant J. C. K. M i, Naczelny jenerał Francuzkiego woyska w Portugalii i stanowiemy co następuie:

Art. 1. Z całego królestwa Portugalskiego ma bydź 40 millionow krusadow nadzwyczayney woienney kontrybucyi wybranych. Nałożone i wybrane przy wniyściu Francuzkiego woyska 2 milliony krusadow kontrybucyi, maią bydź w teraźnieyszey potrącone.

Art. 2. Do tey nadzwyczayney kontrybucyi maią wszyscy kupcy, bankierowie i dzierżawcy dóbr 6 millionow handlowemu trybunałowi zapłacić, który rozłożyć ma tę summę na wszystkie osoby tey klassy ludzi, stosownie do ich maiątku. Kontrybucya ta ma bydź w następuiącym sposobie wypłacona: Pierwsza trzecia część będzie d. 10 Marca r. b. złożona; druga 1 Maia, a trzecia d. 1 Sierpnia.

Art. 3. Wszystkie Angielskie towary, które stosownie do ich przeznaczenia zabrane bydź powinny, maią bydź od kupcow, którzy ie posiadaią, odkupione, i mogą niemi podług upodobania rozrządzić, iak skoro zapłacą za nie trzecią część ich wartości. Zapłata za nie ma nastąpić w powyższych trzech terminach.

Art. 4. Złoto i srebro wszystkich kościołow, kaplic i bractw miasta Lizbony i iego okolic ma bydź w przeciągu 14 dni do mennicy podskarbiemu oddane. Kościoły maią tylko zatrzymać potrzebne do służby Bożey srebrne naczynia, których przełożeni kościoła maią podać dokładny opis. Oddaiącym złoto i srebro kościelne da podskarbi na odebrane rewers. Ktokolwiek przekonanyby był, iż utaił co z oddać się lub pozostać maiących rzeczy, zapłaci poczworną ich wartość. Wykonawcom tego zlecenia dodana bydź ma, ieżeli tego potrzeba straż woyskowa.

Art. 5. Całkowita wartość powyżey wzmiankowanych rzeczy ma bydź w teraźnieyszey kontrybucyi potrącona.

Art. 6. Wszyscy arcybiskupi i biskupi królestwa, iako też prałaci i przełożeni zakonow oboiey płci, którzy posiadaią dobra lub kapitały na prowizyach, maią do kontrybucyi, ieżeli dochody 16,000 krusadow nie przenoszą, dwie trzecie części, a ieżeli przenoszą, trzy czwarte części rocznego dochodu zapłacić. Dobra ich uwolnione są na ten rok od dziesięcin.

Art. 7. Kto kolwiek posiada plebanią czyniącą rocznie 8 do 900,000 reisow ma dwie trzecie, a ieżeli tę summę przenoszą trzy czwarte części do kodu do kontrybucyi zapłacić.

Art. 8. Wszyscy kommenderowie trzech woysk wyh i Maltańskiego orderu, maią z swoich dochodow dwie trzecie części do kontrybucyi zapłacić.

Art. 9. Każdy właściciel domu w Lizbonie i należącego do niego gruntu, ma półroczny czynsz, ieżeli iest w arędzie, do kontrybucyi zapłacić, a ieżeli go sam zamieszkuie, tedy ma bydź oszacowany. Wszyscy właściciele domow w innych miastach i miasteczkach królestwa takimże sposobem przykładać się maią do kontrybucyi.

Art. 10. Wszyscy właściciele dóbr maią na ten rok, oprocz nałożonych iuż podatkow, po dwa razy po 10 od sta zapłacić.

Art. 11. Od każdego powozowego lub mułowego sprzężaiu, od każdego wierzcho-

wego konia i od każdego służącego, którzy do podatkowania są zapisanemi, ma bydź zwyczayny podatek zapłacony.

Art. 12. Wszystkie publiczne domy i ustanowienia, które opłacaią policyjny podatek maią drugi raz tyle zapłacić.

Inne artykuły, zawieraią w sobie, iż cechy i właściciele bud na publicznych mieyscach po prowincyach przykładać się także maią do kontrybucyi. Mieszkańcy zaś prowincyi Beira, którzy wiele ucierpieli w czasie przechodu woyska, maią bydź wolni od dwoch pierwszych trzecich części kontrybucyi, &c.

Z Paryża d. 26. Lutego.

Dzisieyszy Monitor zawiera w sobie pismo Cesarza, w którym donosi senatowi o mianowaniu Xcia Borghese jeneralnym rządcą zaalpeyskich departamentow, i odpowiedź senatu. W odpowiedzi tey wyraził senat:

"Ludy W. C. K. Mci zaalpeyskich departamentow uznaią w tem mianowaniu chwalebny dowod troskliwości W. C. K. Mci. Im bardziey oddalone są od stolicy, tem więcey posuwasz W. C. K. Mość ku nim opiekuncze swe berło. Oddalenie znika przed dobrocią W. C. K. Mci, rownie iak znikaią zawady przed Jego potęgą. Zyczenia tego ludu, wyrazy iego wdzięczności i podziwienia będą W. C. K. Mci przesłane przez Xcia, którego imie sławne iest w dzieiach Rzymu, i który zasłużył otrzymać od W. C. K. Mci rękę szacowaney od wszystkich Francuzow Xżniczki.„

Pisma nasze zapewniaią, iż Xżę Neufszatelski zaślubić się ma wkrotce z Xżniczką Bawarską, siostrą Xcia Pinse. Mowią także o zaślubieniu się ministra morskiego z Panią de St. Hermine, Jenerała Arrighi z Panią d'Aligne, Senatora Klein z Panią de la Vauguyen i P. Ludwika de Perigord z Xżniczką Leyen.

Sprawuiący nasze interessa w Warszawie, P. Serra, wyda właciąskim ięzyku historyą kampanii naszego Cesarza w Niemczech, pod tytułem: *De bello Germanico.* Do którey przydane będą dwa tomy: *De bello Sarmatico.*

D. 8 Lutego officerowie weszłego do Rzymu Francuskiego woyska byli przez Francuzkiego ambassadora, P. Alquier, Oycu Swiętemu przedstawionemi, który im wiele obowiązuiących powiedział rzeczy. D. 14 Lutego odprawiło woysko Francuzkie w Rzymie na placu S. Piotra popis. Marsowa iego postawa sprawiła powszechne podziwienie.

Mniemaią tu, iż oblężenie Gibraltaru będzie nie zadługo przedsięwzięte. Wielki Xżę Bergski poiechał d. 22 do Bajonny, &c. J. C. K. Mość przedsięweźmie podobno także wkrotce podroż do zachodnich okolic.

Oprocz 6000 fr. które J. C. K. Mość dał kompozytorowi muzyki do opery Westalka, kazał także iey autorowi P. Joui, wypłacić 4000 frankow.

Z Compiegne piszą, iż roboty około wyporządzenia tamteyszego zamku i upięknienia ogrodu ciągnione są daley z pośpiechem, iże mieszkańcy spodziewaią się z tego powodu oglądać tam tego lata Monarchę.

Xięciu Łabanow posłany niedawno do Peterzburga został porcelanowy piękny serwis, który mu J. C. K. Mość z powodu zawartego w Tylży pokoiu przeznaczył. Serwis ten robiony był w rękodzielni PP. Dihl i Gerharda.

Do appelacyynego w Metz sądu wytoczyła się teraz osobliwsza sprawa. Georgianka, która tam mieszka i która z Jenerałem dywizyi Faultrier z Egiptu przyiechała, żą

da pozostałego po tym jenerale majątku, który d. 9 Grudnia 1805 w Nordlingen umarł, gdyż podług iey twierdzenia zaślubił się z nią w Egipcie. Familiia zaprzecza iey tego prawa i powiada, że była tylko kupioną niewolnicą. Sąd pierwszey instancyi postanowił, aby famili a płaciła iey rocznie 1500 fr. poki ona nie udowodni swoiego małżeństwa. Lecz familiia appelowała od tego wyroku.

P. Pourtales, 80 letni starzec, przyłożył ieszcze do kapitału, który przeznaczył na założenie szpitalu w Neufszatel, 100,000 fr. t k, iż cały odkaz wynosi teraz 750,000 frankow.

P. Trigan, dozorca robotnikow na batteryi Napoleona w Cherburgu, który pod czas ostatniey burzy przeszło 50 ludzi z tey batteryi od śmier i uratował, mianowany został członkiem ligii honorowey.

Szambelan August Talleyrand powrocił do Paryża z Karlsruhe.

Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość podpisali kontrakt małżeństwa między P. de Moustier i Panną de la Forest.

Wielu moralistow uważało, iż kobiety gdy się rozpuszczą, przechodzą w zbrodniach mężczyzny. Postrzeżenie to często było zaprzeczane; lecz w żadnym czasie, w żadnem mieyscu okropna ta prawda nie była jaśniey dowiedziona jak przez wyrok, który teraz wydał kryminalny sąd departamentu Roery.

Gertruda Jaspers, żona Feltmanna, z którym zaślubiła się w młodym bardzo wieku, utrzymywała w czasie iego niebytności niegodziwe związki, z których miała troie dzieci, dziewczynę i dwoch chłopcow. Pierwsze dwoie umarły, mowiła matka, w okropnych konwulsyach, iedno w 8 dni, drugie w miesiąc po urodzeniu. W mieyscu, gdzie mieszkała Gertruda, były nieiakieś porozumienia, ale że nie było dowodow, upadły. Opatrzność zerwała nakoniec zasłonę, która pokrywała zbrodnie tey megery. W nocy 25 Września obudziła familiią Bongarz, w którey domu mieszkała, prosząc, aby ratowała iey dziecię, które umiera. Pobieżono tam, i znaleziono nieszczęśliwe dziecię rozciągnione na łożku i rzucaiące gębą i nosem piany i krew. Zbrodnicza iego matka, iak potem wyznała, usiłowała śmierć mu zadać, iak dwoygu poprzedniczem, przyciskaiąc mu iedną ręką piersi, a drugą tłukąc głowę. Staranność familii Bongarz przywrociła promyk życia niewinney ofiarze. Lecz niegodziwa matka poprzysięgła śmierć swoiego syna. Następney nocy porwała go znowu i rozbiła mu głowę o łożko; dziecię umarło w naywiększych boleściach. Na ow czas woła Gertruda znowu swoich sąsiadow na pomoc; przybyli, lecz uderzył ich tak dalece okropny widok dziecięcia, że poszli opowiedzieć swoy domysł urzędnikowi bezpieczeństwa. Ani sobie wystawić można, ile sąd kryminalny potrzebował cierpliwości i stałości w uwolnieniu społeczności od iestestwa, które mu zakał czyniło. Niegodziwa Gertruda zamiast przerażenia się strachem stanąwszy przed sędziami, wiedząc, że iey zbrodnie nie uydą bezkarnie, rzucała nayczarnieysze potwarze na szanowną familiią Bongarzow. Obwiniała iednego z iey członkow, że był oycem ostatniego dziecięcia; lecz sędziowie umieli przeniknąć zasłonę, którą usiłowała pokryć swe zbrodnie i wyrok śmierci był nakoniec wydany. Na kilka chwil nim ta furya podła pod fatalnym żelazem, udał się do niey Cesarski prokurator, i z ust iey powziął okropne wyznanie, że wszystkie troie dzieci zamordowała szkaradną swą ręką. Nakoniec odwoła wszystkie potwarze, które rzuciła na poczciwą familiią

Bongarz. W czasie toczenia się sprawy, było bardzo wiele przytomnych ludzi wszelkiego stanu, a nawet woyskowych, którzy z grozą patrzeli na zaboyczynę trzech własnych dzieci.

Reprezentacya komedyi Czaskomanii, była prawdziwym tryumfem dla Doktora Galla. Wszystkie wyrazy które przeciw iego systematowi wymierzono były wygwizdane, i parter nie chciał nawet słuchac piosnki, która sztukę kończyła.

Z Londynu d. 9. Lutego.

(Przez Paryż.)

List Jenerała Bowyer o zaięciu wysp Duńskich, pisany pod d. 27 Grudnia 1807 iest następuiącey osnowy:

"Milordzie! Gdy stosownie do JW. Pana listu pod d. 5 Września postawiłem się w stanie, iż mogłem dostateczną siłę woyska wysłać przeciw wyspom Duńskim, kazałem im za odebraniem ostatecznego Królewskiego rozkazu pod d. 8 Listopada, który mi w niebytności JW Pana Lord Hawkesbury przesłał, a który d. 15 Grudnia przez szalupę Fawn odebrałem, natychmiast wsiąsc w Barbados na okręty, które Admirał Cochrane do tego przeznaczył. Rzeczony admirał posłał zaraz rozkazy do wysp za wiatrem, aby przeznaczone na każdey z tych wysp woyska wsiadały na okręty i przybyły na mieysce wyznaczone. Wszystkie te woyska przybyły nie zadługo za nami d. 20 Grudnia przed wyspę S. Tomasza. Uznaliśmy potem za potrzebne posłać wezwanie do Rządcy Scholten przez Brygadyera Shipley i Kapitana Fahie, aby wyspy S. Tomasza i S. Jana oddał J. K. Mci W. Brytanii, co on naz iutrz uczynił, pod warunkami, iakie między nim i Jenerałem majorem Maitland i Kapitanem Pickmore umowione zostały, a które potem Admirał Cochrane i ia potwierdziliśmy, z których tu dołączam kopiią, w nadziei, że ie J. K. Mość pochwali.

Zostawiwszy 300 ludzi od 70 regimentu i oddział artyleryi pod rozkazami Brygadyera Maclean na wyspie S. Tomasza, któremu poleciłem rządy, poki J. K. Mość inaczey nic rozporządzi, udaliśmy się d. 23 ku wyspie St. Croix, dokąd admirał wysłał przodem Brygadyera Shipley i Kapitana Fahie, dla wezwania tey wyspy do poddania się. Ci powrócili nazaiutrz rano z listem od rządcy, w którym ofiaruie poddać wyspę, ieżeli pozwolemy trzem Duńskim officerom przybydź na okręty nasze, ażeby zobaczyli liczbę woyska, które przeciw tey wyspie prowadziemy; zezwoliliśmy na to, iako na środek, który iedynie posłużyć miał do utrzymania iego woyskowego honoru. Gdy ci officerowie zdali rządcy sprawę, przybyli nazaiutrz d. 25 z doniesieniem, że rządca nie iest zbrcnnym wniyśdź w układy względem oddania wyspy. Jenerał major Maitland i Kapitan Pickmore posłanemi zatem na ląd zostali dla umówienia warunków kapitulacyi, która odemnie i od Admirała zatwierdzoną została; woyska wysiadły potem na ląd, zaięły twierdzę i batterye w imieniu J. K. Mci, i bandera W. Brytanii przy wystrzale z dział zawieszoną została. Byłbym nader niewdzięcznym, gdybym JW. Panu nie doniosło wielorakich przysługach, których ia i moi officerowie od Admirała Cochrane i officerow morskich doznali. Przekonany iestem, iż gdyby potrzeba było użyć w tey wyprawie oręża, iż siła morska i lądowa, okryłyby się były nowemi wawrzynami, które iuż przez swoią odwagę i kaność nie raz uzyskały, &c.,,

Oto są celnieysze warunki kapitulacyi wysp S. Tomasza i S. Jana:

1) *Propozycya z Duńskiey strony.* Wy-

spy S. Tomasza i S. Jana z ich okolicami oddaią się przez ninieyszą kapitulacyą pod protekcyą J. K. Mci W. Brytanii. *Odpowiedź.* Ponieważ oba narody są w otwartey woynie, zatem wyspy S. Tomasza i S. Jana oddane bydź muszą sile woienney Króla Jmci W. Brytanii.

3) *Propozycya.* Wszyscy mieszkańcy wspomnionych wysp używać maią co do osob, własności i służby Bożey zupełney wolności. *Odpowiedź.* Wszyscy mieszkańcy, którzy dobą wiarą są Duńczykami używać maią co do swych osob i własności, iako też służby Bożey zupełnego bezpieczeństwa, ieżeli nie będą ukrywać, lub starać się ukryć własności nieprzyiacioł W. Brytanii. Pod nazwiskiem maiątku rozumią się rzeczy i towary, które teraz znayduią się na wyspach. Dla uniknienia dalszych w tey mierze obiaśnień, wymaga się, aby wszyscy Duńscy mieszkańcy i innych narodow, które nie są w woynie z W. Brytanią, na zaszłe w tey mierze żądanie, donieśli o wszelkim maiątku nieprzyiacioł, czyli on się w ich ręku lub przechowany na wyspie znayduie.

4) *Propozycya.* Amerykanom ma bydź wolno wywozić bez przeszkody płody tych wysp i one opatrywać w wszelkie potrzeby. *Odpowiedź.* Handel tych wysp musi podlegać temu samemu ustawom iakim podlega handel Zachodnio-Angielskich osad.

7) *Propozycya.* Wszelka prywatna własność czyli to przytomnych lub nieprzytomnych osób lub zgromadzeń, ma bydź szanowana i właściciele mogą nią czy to osobiście, czy przez umocowanych rozrządzać i onę posiadać. Mieszkańcom ma nadto bydź wolno rozrządzać swoiemi płodami i one do Anglii, do Ameryki lub gdzie indziey wywozić. *Odpowiedź.* Wszelka Duńska własność, która znayduie się w kraiu, (wyiąwszy płody, które w czasie zamknięcia tych wysp były iuż na okrętach, a potem wyładowane zostały, i znayduiące się tu kawy z Dominika) zostawiona bydź ma w spokoynem posiadaniu mieszkańcow, ieżeli ci nie ukryią lub starać się nie będą ukryć własności nieprzyiacioł W. Brytanii.

13) *Propozycya.* Porty osad maią bydź dla wszystkich Amerykańskich i innych neutralnych okrętow otwarte, dla wprowadzania potrzeb i żywności, a wywożenia cukru, rumu i innych płodow bez żadney opłaty. Mieszkańcy maią używać tey samey wolności wywożenia i wprowadzania towarow za opłatą na własnych okrętach, iak naywięcey maiące wolności osady Angielskie. *Odpowiedź.* Handel tych osad podlegać musi ustawom Angielskim względem zachodnio indyyskich osad, które naywięcey używaią w tey mierze wolności.

15) *Propozycya.* Gdy pewne osoby, które są rodowitemi Duńczykami, wmieszały się w niebezpieczny spisek, dla obalenia przez zaboycze nawet sposoby dotychczasowego porządku rzeczy, przeto ma bydź sądowe dochodzenie, które przeciw poymanem osobom iest rozpoczęte i przeciw innem, które okazać się ieszcze mogą winnemi, tak daley czynione, iak gdyby osada zostawała ieszcze pod Duńską banderą, i po ukończonym sądzie, osoby te maią bydź do Danii odesłane. *Odpowiedź.* Zezwolone Od tego iednak czasu wszystkie sądowe czynności zależeć będą od rozkazow Króla W. Brytanii.

Na wyspie S. Tomasza znaleziono 89, a na wyspie St. Croix 143 dział, proch, ładunki, kule, bomby i karabiny. Liczba znalezionych okrętow iest następuiąca: Na wyspie S. Tomasza 53 Duńskich, 8 Angielskich, 3

Amerykańskie, 3 Hamburskie i 1 Szwedzki. Na wyspie St. Croix 21 Duńskich. Ogółem 89.

Z Utrechtu d. 26. Lutego.

Onegday wydał J. K. Mość następujący wyrok:

" Ludwik Napoleon, z Bożey łaski i przez konstytucye państwa Król Hollenderski, Konnetabl Francuzki. Na mocy zamiany zatwierdzeń traktatu zawartego w Fontainebleau, przez który państwa Knyphausen i Varel przyłączone zostały do naszego królestwa, stanowiemy: 1) Bandera Knyphausen przez przyłączenie tego kraiu do królestwa nie ma więcey żadnego znaczenia. Konsulowie i agenci Hrabiego Bentinck, iako pana państw Varel i Knyphausen, nie maią bydź więcey za takich uznawanemi. 2) Wszyscy mieszkańcy państw Knyphausen i Varel maią Hollenderskiey używać bandery, a swoią zdiąć z okrętow, ponieważ nie ma więcey znaczenia. 3) Wszystkie prożby, które do Hrabiego Bentinck podawane będą o pozwolenie używania dawney bandery, maią bydź do naszego ministra skarbowego odesłane. „

Król wydał do landrostow departamentowych następuiące pismo.

" Mci Landroście! Gdy Królowa, moia małżonka, znayduie się w 6tym miesiącu ciąży, żądam przeto, aby po wszystkich kościołach państwa czynione były do Nieba modły, ażeby Królowa Jmć za błogosławieństwem Nieba szczęśliwie w czasie rozwiązaną została, i ażeby tym sposobem związki, które mnie z moim ludem łączą, tem ściśley spoione zostały. Z resztą, Mci Landroście! polecam Cię Swiętey Boga opiece.

Ludwik.

D. 16 t. m. W. koniuszy i Jenerał major Caulincourt wyszedł z służby Hollenderskiey. Bywszy nasz w Paryżu poseł, P. Brantsen, mianowany został W. podkomorzym.

Pogłoska, iakoby Bresteńska flotta na morze wyszła, potrzebuie ieszcze potwierdzenia.

Z Kassel d. 28. Lutego.

Przez wyrok J. K. Mci pod d. 21 Lutego Radca stanu Dohm mianowany został pełnomocnym i nadzwyczaynym ministrem przy Królu Jmć Saskim, a P. Grenau sekretarzem poselstwa.

Przez inny wyrok pod d. 24 Pułkownik Schlotheim mianowany iest honorowym koniuszym przy J. K. Mci.

Daley wyrokiem pod d. 25 Baron Linden na szambelana przy J. K. Mci, Baron Papenheim na szambelana przy Królowey Jmci, a Baronowa na damę pałacową wyniesionemi zostali.

Wyrokiem pod d. 26 Hrabia Fürstenberg, radca stanu, mianowany został Ministrem sekretarzem stanu, któremu J. K. Mość policił oraz wydział spraw zagranicznych.

Tymczasowy Rządca stolicy Kassel, Jenerał Reubell, został na tym urzędzie potwierdzony.

P. Dohm, poseł przy Drezdeńskim dworze, miał d. 21 Lutego audyencyą pożegnania u J. K. Mci.

Wyrokiem pod d. 29 Stycznia rozkazał J. K. Mość dla utrzymania porządku w kraiu utworzyć legion żandarmow Królewskich, który składać się będzie z 144 głow wraz z officerami. Do tego legionu nikt nie będzie przyięty, któryby przynaymniey po Niemiecku pisać nie umiał, nie był pod officerem w woysku i miał zaświadczenia dobrego się sprawowania nietylko w służbie, ale i w prywatnem życiu.

DODATEK

DO № 23

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 20 Marca 1808.

Z Sztokolmu d. 23. Lutego.

Wczoray po południu przybył tu znowu Król w dobrem zdrowiu z Gripsholmu.

Ostatnie doniesienia z Finlandyi dochodzą do 16 tego miesiąca. Podług nich panowała na granicach naywiększa spokoyność.

Przy ostatniem wystawieniu Królewskiey akademii malirskiey widzieć można było 200 nowych obrazow, pomiędzy któremi znaydowały się prawdziwe arcydzieła.

Bawiący tu Anglik Jepson Ody poiechał stąd do Gottenburga, skąd uda się do Anglii.

Z Rzymu d. 15. Lutego.

Oyciec Swięty udaie się codziennie do kościoła S. Piotra, gdzie przed trumną S. Apostoła kilka godzin na modlitwach trawi.

Woyska Francuzkie utrzymuią nayściśleyszą karność i są dla każdego grzecznemi.

Z Altony d. 21. Lutego.

Do Kopenhagi przybyli iuż Rossyyscy kommissarze, którzy zawieraią kontrakty na dostarczenie żywności Rossyyskiey flocie, która tam iest na wiosnę oczekiwana.

Z Liworna d. 17. Lutego.

Gdy między rządem Francuzkim i Algierem przyszło do formalnego zerwania pokoiu, przeto oznaymił tuteyszy Jeneralny konsul Cesarza Jmć Francuzow i Króla Włoskiego, aby mieszkańcy tuteysi donieśli w przeciągu 48 godzin o posiadaney własności, towarach, rzeczach, &c. należących do poddanych Algierskich. Ktoby takowe rzeczy zataił będzie do sądu pociągniony i surowo karany.

Z Florencyi d. 17. Lutego.

Jenerał Fiorella iest teraz dowodzcą wszystkich znayduiących się w Etruryi woysk Francuzkich i odprawił z niemi popis.

W Livornie stawiaią w iak naylepszym stanie obrony twierdze, które port zasłaniaią, i robią nadbrzeżne batterye.

W Rzymie od wniyścia Francuzow nie zaszło ieszcze nic ważnego. Czekaią zapewne na powrot gońca, którego Oycie Swięty do Paryża posłał.

Francuzi postawili mocne straże na kapitolium i na innych głownych mieysćach. Mowią także, iż Monte Mario za rzeką Tybrem będzie od nich ufortyfikowane.

Z Wirzburga d. 24. Lutego.

Dwie wsie Erlabrunn i Hettelstadt w W. Xięstwie Wirzburskim są woyskiem otoczone i nikogo z nich nie wypuszczaią, ponieważ tam grassuie naturalna ospa. Mieszkańcy ich, wzbraniali się dotąd uporczywie przyiąć do-

broczynnego szczepienia krowiey ospy.

Z Neapolu d. 12. *Lutego.*

Przez zdobycie Regio i zabranie kilku woiennych okrętow, dostaliśmy blisko 1200 jeńcow. Mała ale warowna twierdza Scylla iest teraz od dywizyi Jenerała Regnier obleżona. Po iey zdobyciu całe królestwo Neapolitańskie iest z nieprzyiacioł oczyszczone, i na ow czas nastąpi zapewne attak Sycylii.

Dotąd nie było na bystrey rzece Garigliano na drodze z Neapolu do Rzymu mostu, ale wszyscy podrożni i towary musiały bydź na karkach przewożone. Teraz stawiaią na niey most drewniany.

Pomimo wszelkich dochodzeń policya nasza nie potrafiła dotąd wyśledzic sprawcow podłożenia prochu w pałacu Ministra Salicetti. Uwięziony nadworny Aptekarz bywszey Królowey zdaie się bydź niewinnym. Xżna Lawella, córka Ministra Salicetti iuż wyszła z niebezpieczeństwa.

Z Nancy d. 23. *Lutego.*

Bieg gońcow przez nasze miasto z Paryża do rożnych Niemieckich dworow i od tych do Paryża iest dotąd bardzo częsty.

Stoiący tu w liczbie 800 Pruscy jeńcy odebrali nieiakie zasiłki w pieniądzach z swey oyczyzny. Wszyscy bowiem jeńcy, którzy są rodem z prowincyy zostaiących przez Tylżycki pokoy przy Królu Pruskim, zostaią ieszcze we Francyi. Wielka atoli ich liczba osiada we Francyi.

Wypis z listu z Perpignan iednego officera 2go Szwaycarskiego regimentu d. 10. *Stycznia.*

Droga nasza z Marsylii do tuteyszego miasta była szybka; iednak żołnierze są zdrowi i weseli. Nasi Szwaycarowie znayduią kray Hiszpański osobliwym i rożniącym się od innych. Konie są tu za nogi, a świnie za szyie wiązane; drzewo przedaią na funty, a kiełbasy na łokcie. Kwarta dobrego wina kosztuie ieden batz. — W naszem korpusie, który około 20,000 ludzi liczy, znayduie się batalion granadyerow gwardyi Włoskiey, 4 inne Włoskie bataliony, ieden Neapolitański regiment, wiele Francuzkiey jazdy i artyleryi.

Od brzegow niższey Elby d. 23 *Lutego.*

Dziś przybyli Duńscy kommissarze do Hamburga, dla umowienia się z Francuzkiemi kommissarzami względem marszu korpusu Marszałka, Xcia Pontecorvo, przez Duńskie kraie. Korpus ten składa się z 25,000 ludzi, do którego przyłączyc się ma 15,000 Duńczykow. Wniydzie do Holszstynu 3 kolomnami. Oprocz Francuzkich dywizyy Jenerałow Dupas i Boudeta, i Hiszpanow, znayduie się w tym korpusie 8 battalionow Hollenderskiey piechoty pod Jenerałem Gratien.

DONIESIENIA.

Dnia 13 Marca 1808 pomiędzy godziną 7ną i 10tą z rana, w wsi Bienczycach w Cyrkule Krakowskim leżącey, skradziono JPana Jozefa Nideckiego w następuiących pieniądzach:

W złocie Hollenderskim sztuk poiedyńczych				275	czer. zł.
Dwudziestowkami nowemi				85	zł. ryń.
Siodmakami	detto			37 — —	30 kr.
W Bankocedlach	100	rynskowemi	nowemi	1700 — —	
— —	50	detto	detto	50 — —	
— —	25	detto	detto	100 — —	
— —	10 i 5	ryńskowemi		8000 — —	
— —	2	ryńskowemi	w iedney paczce	250 — —	
— —	1	detto	w drugiey	100 — —	

W miedzi rożney, to iest: dwuchzłotowkami, złotowkami

dwochc eskowemi, czeskowemi i kraycarami, które w pończochę zabrał, około . . . . . 38 — —

Pomiędzy wyrażonemi pieniądzmi znaydnie się Nomizma duży srebrny dawany w czasie Homagium Galicyi Wschodniey. — Wyrażona kradzież iest popełniona przez niewiadomego zbrodniarza za wniyściem do pokoiow w dzień, w czasie oddalenia się właściciela rzeczonych pieniędzy do kościoła Mogilskiego, iest iednak porozumienie, że tego występku nikt nie popełnił iak dawniey w służbie zostaiący lokaie. — Dla czego gdyby się gdzie kto z wymianą rwanemi pieniędzmi dał postrzedz, upresza się o przytrzymanie i dostawienie, za co sowicie wynadgrodzonym zostanie.

Przez Juryzdykcyą Dominikalną Miechowską publiczność uwiad mia się: iż licytacya domu Dominika i Katarzyny Wrzoszczowiczow własnego, w Miechowie pod Nr. 100 stoiącego do zł. ryń. 1500 sądownie oszacowanego, na instancyą P. Alexandra Gołuchowskiego, na satysfakcyą 1400 zł. pol. kapitalney summy z procentem po 5 od 100 od d. 8 Czerwca 1806 aż do zupełnego zaspokoienia kosztami prawnemi do zł. ryń. 6 kr. 57 i kosztami w drodze exekucyi podiętemi z przyczyny na terminie pierwszym żadnego kupiciela nie znaydowania się na drugim terminie d. 31 Marca r. b. o godzinie 3ciey z południa w tuteyszey kancelaryi odprawiać się będzie pod następuiącemi kondycyami.

1) Iż każdy licytant 10 część szacunkową kommissyi przed zaczęciem licytacyi.

2) Przyszły kupiciel zaraz do rąk prawem przekonywaiącego 1400 zł. pol. z prowizyą i kosztami prawnemi, resztę zaś kosztow exekucyi po zlikwidowaniu iakie onemuż wypadną.

3) Resztuiącą summę z licytacyi wypadłą w 14 dniach pod ogłoszeniem nowey licytacyi na koszta kupiciela do depozytu tuteyszego złożyć ma. Wszyscy zatem chęć kupienia maiący niech się na zwyż wyrażonym mieyscu i czasie znayduią. Wierzyciele zaś osobne hypoteki maiacy, napominaią się, aby nie czekaiąc osobnych przypozwań, na tym terminie prawa swoie likwidowali, gdyż inaczey z działu ceny sprzedarzy wynikłey żaden więcey wzgląd na nich miany nie będzie.

Karasiewicz Sędzia.

Z Juryzdykcyi Dominikalney Miechowskiey d. 8 Lutego 1808.

Banachowicz Aktuaryusz.

Połowa wsi Charlejowa, w Cyrkule Lubelskim, Państwie Łysobyckim, o pół mile od rzeki portowey Wieprza leżąca, maiąca grunta żytne dobre, w części i pszenne, lasy obszerne, i chłopow ciągłych szesnastu iest do sprzedania. — Chęć nabycia maiący, raczy się udać na mieysce, dla widzenia i dowiedzenia się o kondycyach sprzedaży.

Dat. 21 Februarij 1808. *Jozef Raciborski.*

Dla osadzenia wakuiącego z pensyą roczną 500 zł. ryń. złączonego Tarnowskiego Burmistrza mieysca wypisuie się konkurs do 15 Kwietnia r. b. z tym dokładem, iż kompetenci dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzeni prożby swe przed upłynieniem terminu do urzędu Cyrkularnego Tarnowskiego podawać maią.

W Krakowie dnia 10 Marca 1808.

Dla Osadzenia zawakowanego w Łuczawie na Bukowinie Burmistrza mieysca z pensyą roczną 500 zł. ryń. złączonego wypisuie się konkurs do 15 Kwietnia r. b. z tym dokładem, iż życzący sobie tego mieysca prożby swe dekretami Eligibilitatis ex utraque linea, i zaświadczeniem umieiętności ięzyka Moldawskiego opatrzone przed upłynieniem terminu do C. K. Czernowickiego urzędu Cyrkularnego podawać maią. W Krakowie d. 8 Marca 1808.

Przez Magistrat Król. i wolnego Miasta Sandomierza ninieyszym publicznie czyni się wiadomo: iż dom pod Nr. popisowym 5 na przedmieściu Sandomierskim Zawichoskie zwanym położony niegdyś Jozefy Nieszczerskiey własny na satysfakcya ewinkowanego przez Katarzynę Skordelowską 30 ryń. c. s. c. długu w dniach 28 Marca, 29 Kwietnia i 30 Maia 1808 o godzinie 9 ranney w kancelaryi magistratu Sandomirskiego naywięcey daiącemu pod następuiącemi kondycyami sprzedany będzie.

1) Iż gdyby na pierwszych dwoch terminach oznaczonych wspomniony dom wyżey nad szacunek sprzedanym nie był, na trzecim i ostatnim terminie niżey taxy sprzedanym zostanie.

2) Że podług aktu detaxacyi na dniu 24 miesiąca Lipca roku 18 7 przedsięwziętego (który każdemu do przeyrzenia w registraturze magistratualney Sandomirskiey iest wolny) do summy 253 ryn. oszacowaney, a zatym na pierwszych dwoch terminach licytacya od tey przez urzędowne oszacowanie wynalezioney kwoty rozpocznie się.

3) Że każdy chęć kupienia maiący 10tą część tegoż prætium fisci iako zakład dla bezpieczeństwa licytacyi przed zaczęciem oneyże do rąk kommissyi z pośrodka Sądu do tego aktu delegowaney złożyc obligowany.

4) Że naywiecey daiący winien będzie ofiarowaną przez siebie ilość (Liciti prædium) w przeciągu dni 14 od potwierdzenia aktu licytacyynego rachowac się mianych do sądowego składu złożyć, i

5) Że gdyby tego liciti prætium kupiciel w terminie nie złożył, lub kondycyi licytacyi nie dopełnił, tedy na iego własny koszt i niebezpieczeństwo nowa licytacya wypisana, a on do wynadgrodzenia wszelkich szkod pociągnionym zostałby. Wreście wierzyciele prawo zastawu na tym domu maiący, oraz upominaią się, ażeby nie czekaiąc osobnych przypozwań z pretensyami swemi przed lub w czasie sameg aktu licytacyi zgłaszali się, inaczey reszta ta tylko pozostała z licytacyi fundusz dla nich stanowic będzie.

Pogorzelski.
Blumenthal.
Rogoski.

Z Rady Magistratu Krolewskiego *wolnego Miasta Sandomierza. dnia 6 Februrji* 1808 *roku.*
J. de Folański Pro.

Młyn nowo wybudowany o 4 kamieniach na wodzie rzece dostatniey w położeniu godzina drogi od Krakowa i tyleż od Wieliczki z całym zabudowaniem gospodarskim, z ogrodem do 6 korcy wynoszącym, albo całkowicie, lub też prawem Emphiteutycznym z pewnemi kondycyami na wieczną possessyą od 1 Augusta r. b. iest do sprzedania. Życzący sobie takiego kupna, może się zgłosić w Krakowie na ulicy S Jana do kamienicy pod Nrm. 483 potrzebną odbierze wiadomość.

Dla osadzenia mieysca sendyka z pensyą roczną 400 ryń. w magistracie Halickim wypisuie się konkurs do dnia 20 Marca b. r. z tym dokładem aby życzący sobie tego mieysca zaopatrzywszy prozby swe zaświadczeniami, tak z linii polityczney iako też i sądowey Urzędowi Cyrkularnemu Stryyskiemu podali. W Krakowie d. 4 Marca 1808.

Dla osadzenia wakuiącego w Chełmie Interymalnego syndyka mieysca z pensyą roczną 300 ryń. złączonego wypisuie się na nowo konkurs do ostatniego Marca r. b. z tym dodatkiem, iż kompetenci prożby swe dekretami Eligibilitatis i zaświadczeniem moralności opatrzone przed upłynieniem wspomnionego terminu do urzędu cyrkularnego Bialskiego podawać maią.
W Krakowie dnia 25 Lutego 1808.

Dla osadzenia wakuiącego w Sandomierzu magistratualnego kassiera mieysca z pensyą roczną 300 ryń. wypisuie się konkurs do ostatniego Marca r. b. z tym dokładem, iż kompetenci zaświadczeniem umieiętności rachunkow i moralności opatrzeni, iako też w stanie złożenia kaucyi 600 ryń. będący prożby swe do urzędu cyrkularnego Radomskiego podawać maią,
W Krakowie dnia 10 Marca 1808.

Dla osadzenia przy Magistracie Krakowskim Inspektora Budowniczego z pensyą roczną 700 zł. ryń. i Architekta z pensyą 500 zł. ryń. wypisuie się konkurs do ostatniego Marca b. r. z tym dokładem, aby życzący sobie tych mieysc prożby swe zaopatrzywszy zaświadczeniami praktyki budowniczey i moralności przed upłynionym terminem Magistratowi Krakowskiemu podali. W Krakowie dnia 3 Marca 1808.

Przy dzisieyszey gazecie znayduie się katalog znayduiących się w ogrodzie Macieiowickim do sprzedania drzewek.